

Wewnątrzszkolny System Oceniania
Państwowej Szkoły Muzycznej I st. nr 3
im. Juliusza Zarębskiego
w Warszawie

Spis treści

WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM OCENIANIA	1
Spis Treści	2
Założenia ogólne WSO	3-4
Wymagania edukacyjne	5
Dostosowanie wymagań edukacyjnych	5
Sposoby i zasady informowania o wynikach w nauce	5
Zwolnienie z zajęć edukacyjnych	6
Klasyfikowanie i promowanie – informacje ogólne	6-7
Klasyfikowanie i promowanie – instrument główny	7-8
Klasyfikowanie i promowanie – pozostałe zajęcia edukacyjne	8-10
Egzamin klasyfikacyjny	10
Egzamin poprawkowy	10-11
Poprawianie oceny klasyfikacyjnej ustalonej niezgodnie z przepisami prawa dotyczącymi trybu ustalania tej oceny	11-12
Indywidualny program nauki, indywidualny tok nauki	12-13
Rozłożenie roku	13

WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM OCENIANIA

§ 1

1. Proces nauczania w szkole podlega ocenie zgodnie z Wewnątrzszkolnym Systemem Oceniania z zajęć edukacyjnych.
2. Proces nauczania w szkole dokumentowany jest w dzienniku elektronicznym, arkuszach ocen, protokołach z egzaminów.
3. W przypadkach nieobjętych WSO decyzję podejmuje dyrektor szkoły w porozumieniu z radą pedagogiczną.
4. Wszelkich zmian w WSO dokonuje rada pedagogiczna.

§ 2

Założenia ogólne WSO

1. Ocenianie wewnątrzszkolne osiągnięć edukacyjnych ucznia polega na rozpoznawaniu poziomu i postępów w opanowaniu przez niego wiadomości i umiejętności w stosunku do efektów kształcenia określonych w podstawie programowej kształcenia w zawodach szkolnictwa artystycznego oraz wymagań edukacyjnych wynikających z realizowanych w szkole programów nauczania.
2. Ocenianie wewnątrzszkolne ma na celu:
  - 1) poinformowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i postępach w tym zakresie,
  - 2) motywowanie ucznia do dalszych postępów w nauce,
  - 3) dostarczanie rodzicom i nauczycielom informacji o postępach, trudnościach i uzdolnieniach uczniów,
  - 4) umożliwianie nauczycielom doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno-wychowawczej,
  - 5) pomoc uczniowi w samodzielnym planowaniu swojego rozwoju,
  - 6) udzielanie uczniowi pomocy w nauce poprzez przekazanie mu informacji o tym, co zrobił dobrze i jak powinien się dalej uczyć.
3. Ocenianie wewnątrzszkolne obejmuje:
  - 1) formułowanie przez nauczycieli wymagań edukacyjnych niezbędnych do otrzymania przez ucznia poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych oraz informowanie o tych wymaganiach uczniów i rodziców,
  - 2) bieżące ocenianie i śródroczne klasyfikowanie z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych,
  - 3) ustalenie rocznych ocen klasyfikacyjnych,
  - 4) przeprowadzanie egzaminów klasyfikacyjnych, promocyjnych i poprawkowych,
  - 5) ustalanie warunków i trybu otrzymywania wyższych niż przewidywane rocznych ocen klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych,
  - 6) ustalenie sposobów sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów,
  - 7) ustalanie warunków i sposobu przekazywania rodzicom informacji o postępach i trudnościach ucznia w nauce oraz o szczególnych uzdolnieniach ucznia.
4. Osiągnięcia uczniów wyrażone są w formie:
  - 1) ocen bieżących,
  - 2) ocen śródrocznych,
  - 3) rocznych ocen klasyfikacyjnych,
  - 4) końcowych ocen klasyfikacyjnych,
  - 5) opisowych (pisemnych lub ustnych) informacji o osiągnięciach edukacyjnych ucznia.
5. Oceny śródroczne klasyfikacyjne oraz bieżące wyrażone są w następującej skali:

Ocena słowna	Ocena cyfrowa	Zakres punktowy
Stopień celujący	6	25 p.
Stopień bardzo dobry plus	5+	24 p.
Stopień bardzo dobry	5	23 p.
Stopień bardzo dobry minus	5-	22 p.
Stopień bardzo dobry z dwoma minusami	5=	21 p.
Stopień dobry z dwoma plusami	4++	20 p.
Stopień dobry z plusem	4+	19 p.
Stopień dobry	4	18 p.
Stopień dobry z minusem	4-	17 p.
Stopień dobry z dwoma minusami	4=	16 p.
Stopień dostateczny z plusem	3+	15 p.
Stopień dostateczny	3	14 p.
Stopień dostateczny z minusem	3-	13 p.
Stopień dopuszczający z plusem	2+	12 p.
Stopień dopuszczający	2	11 p.
Stopień niedostateczny	1	0-10

6. Oceny klasyfikacyjne roczne oraz końcowe wyrażone są w następującej skali:

Ocena słowna	Ocena cyfrowa	Zakres punktowy
Stopień celujący	6	25 p.
Stopień bardzo dobry	5	21-24 p.
Stopień dobry	4	16-20 p.
Stopień dostateczny	3	13-15 p.
Stopień dopuszczający	2	11-12 p.
Stopień niedostateczny	1	0-10 p.

7. Informacja o osiągnięciach edukacyjnych ucznia może mieć formę pisemną lub ustną.
8. Informacja o osiągnięciach edukacyjnych ucznia może mieć formę elektroniczną, przekazywaną za pomocą dziennika elektronicznego. W dzienniku elektronicznym osiągnięcia ucznia uwidocznione są w postaci ocen (bieżących, klasyfikacyjnych rocznych i/lub końcowych, oraz plusów i minusów), pochwał i uwag.
9. Plusy i minusy stanowią informację w rozumieniu § 35 ust.4 punkt 5.
10. Nauczyciele na początku każdego roku szkolnego (do 30 września) informują rodziców (na zebraniu organizacyjnym) oraz uczniów (na lekcji organizacyjnej) o:
  - 1) wymaganiach edukacyjnych niezbędnych do otrzymania przez ucznia poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych, wynikających z realizowanego przez siebie programu nauczania,
  - 2) sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych,
  - 3) warunkach poprawiania ocen bieżących z przedmiotów ogólnomuzycznych,
  - 4) warunkach i trybie uzyskania oceny wyższej niż przewidywana (z wyjątkiem oceny ustalonej w trybie egzaminu promocyjnego),
  - 5) konsekwencjach otrzymania negatywnej rocznej oceny klasyfikacyjnej z obowiązkowych zajęć edukacyjnych artystycznych,
  - 6) warunkach i zasadach korzystania z dziennika elektronicznego.

Wymagania edukacyjne

1. Wymagania edukacyjne są to zamierzone osiągnięcia i kompetencje uczniów – w zakresie wiadomości i umiejętności na poszczególnych etapach kształcenia. Określają, co uczeń powinien wiedzieć, rozumieć i umieć po zakończeniu procesu nauczania na danym etapie.
2. Wymagania edukacyjne opracowują nauczyciele na bazie obowiązujących podstaw programowych i realizowanych programów nauczania dla poszczególnych zajęć edukacyjnych i dla danego typu kształcenia.
3. Nauczyciel jest obowiązany dostosować wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.
4. Uczeń otrzymuje ocenę adekwatną do stopnia spełnienia wymagań edukacyjnych.

§ 4

Dostosowanie wymagań edukacyjnych

1. Nauczyciel jest obowiązany, na podstawie opinii publicznej lub niepublicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym publicznej lub niepublicznej poradni specjalistycznej dostosować wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia, u którego stwierdzono zaburzenia i odchylenia rozwojowe lub specyficzne trudności w uczeniu się, uniemożliwiające sprostanie tym wymaganiom.
2. W przypadku ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego albo indywidualnego nauczania dostosowanie wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia może nastąpić na podstawie tego orzeczenia.
3. Dostosowanie wymagań nie może obniżyć wymagań edukacyjnych, wynikających z obowiązującej podstawy programowej.

§ 5

Sposoby i zasady informowania o wynikach w nauce

1. Oceny są jawne, zarówno dla ucznia, jak i jego rodziców.
2. Wszystkie oceny ucznia winny być uwidocznione w dzienniku elektronicznym.
3. Istnieje możliwość zapoznania się z arkuszami ocen i protokołami egzaminów w sekretariacie szkoły – po wcześniejszym umówieniu się.
4. Uczeń informowany jest o ocenie w momencie jej wystawienia.
5. Rodzice i nauczyciele przedmiotu głównego mogą otrzymywać do podpisu sprawdzone i ocenione pisemne prace kontrolne i/lub informację o ocenie z zajęć ogólnomuzycznych, zapisaną w dzienniczku lub zeszytach ucznia.
6. Na prośbę ucznia lub jego rodziców nauczyciel ustalający ocenę powinien ją ustnie uzasadnić.
7. Wszystkie nagrody i wyróżnienia, kary i nagany są odnotowywane w dzienniku elektronicznym.
8. Rodzice informowani są o postępach i osiągnięciach uczniów na bieżąco w trakcie indywidualnych rozmów z nauczycielami.
9. Przynajmniej na dwa tygodnie przed klasyfikacyjnym, końcowo rocznym posiedzeniem rady pedagogicznej, nauczyciele zobowiązani są do wystawienia ocen proponowanych i wpisania ich do dziennika elektronicznego.
10. W przypadku zagrożenia oceną niepromującą, rodzice zagrożonych uczniów informowani są przez nauczyciela prowadzącego (w formie pisemnej oraz poprzez wpis i wysłanie wiadomości w dzienniku elektronicznym), na co najmniej dwa tygodnie przed klasyfikacyjnym posiedzeniem rady pedagogicznej. Informację wysłaną listem poleconym i drogą elektroniczną (poprzez wiadomość w dzienniku elektronicznym) uznaje się za skutecznie dostarczoną, niezależnie od tego czy została odebrana.

§ 6

Zwolnienie z zajęć edukacyjnych

1. Na podstawie opinii wydanej przez lekarza, dyrektor szkoły zwalnia ucznia z zajęć chóru na czas określony w opinii.
  - 1) Uczeń, który nie może śpiewać w chórze szkolnym, zostaje przydzielony do innego zespołu działającego w szkole.
2. W przypadku braku możliwości przydzielenia ucznia do innego zespołu, i w rezultacie zwolnienia z zajęć, o których mowa w ust. 1, w dokumentacji przebiegu nauczania zamiast oceny klasyfikacyjnej wpisuje się „zwolniony”.

§ 7

Klasyfikowanie i promowanie – informacje ogólne

1. Klasyfikowanie śródroczne i roczne polega na podsumowaniu osiągnięć edukacyjnych ucznia i ustaleniu ocen klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych.
2. Klasyfikowanie uczniów przeprowadza się dwa razy w każdym roku szkolnym:
  - 1) pierwsze, śródroczne – za pierwszy semestr w ostatnim tygodniu przed feriami zimowymi,
  - 2) drugie, roczne – dwa tygodnie przed końcem zajęć edukacyjnych.
3. Śródroczna ocena klasyfikacyjna ustalana jest przez nauczyciela prowadzącego dane zajęcia. W przypadku przedmiotu głównego nauczyciel, ustalając ocenę, uwzględnia, jakość wykonania artystycznego repertuaru prezentowanego przez ucznia podczas przesłuchania półrocznego.
  - 1) Szczególne rozwiązania dotyczące organizacji przesłuchań półrocznych w ramach czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty (przejście na naukę zdalną lub hybrydową) określa odrębny regulamin, wprowadzony zarządzeniem dyrektora szkoły, zgodny z obowiązującym rozporządzeniem.
4. Roczne oceny klasyfikacyjne ustalają nauczyciele prowadzący poszczególne zajęcia edukacyjne, z wyjątkiem ocen ustalanych w trybie egzaminacyjnym (egzamin: promocyjny, końcowy, klasyfikacyjny, poprawkowy).
  - 1) Szczególne rozwiązania dotyczące organizacji egzaminów promocyjnych i końcowych w ramach czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty (przejście na naukę zdalną lub hybrydową) określa odrębny regulamin, wprowadzony zarządzeniem dyrektora szkoły, zgodny z obowiązującym rozporządzeniem.
5. Śródroczne oceny klasyfikacyjne są ustalane, co najmniej na tydzień przed śródrocznym zebraniem klasyfikacyjnym rady pedagogicznej. Roczne oceny klasyfikacyjne są ustalane, co najmniej na dwa tygodnie przed końcowo-rocznym zebraniem klasyfikacyjnym rady pedagogicznej. W szczególnie uzasadnionych przypadkach śródroczne i roczne oceny klasyfikacyjne mogą być ustalone do dnia odpowiedniego zebrania klasyfikacyjnego.
6. Roczne oceny klasyfikacyjne w następujący sposób określają stopień spełnienia przez ucznia wymagań edukacyjnych:
  - 1) stopień celujący – 6 oznacza, że osiągnięcia ucznia wyraźnie wykraczają poza wymagania edukacyjne (uczeń bierze udział i osiąga sukcesy w przesłuchaniach, koncertach, festiwalach, konkursach regionalnych, krajowych lub międzynarodowych),
  - 2) stopień bardzo dobry – 5 oznacza, że uczeń całkowicie spełnia wymagania edukacyjne,
  - 3) stopień dobry – 4 oznacza, że spełnienie wymagań edukacyjnych nie jest pełne, ale nie przewiduje się problemów w dalszym kształceniu,
  - 4) stopień dostateczny – 3 oznacza, że uczeń spełnił jedynie podstawowe wymagania edukacyjne, co może oznaczać trudności w toku dalszego kształcenia,
  - 5) stopień dopuszczający – 2 oznacza, że stopień spełnienia wymagań edukacyjnych stanowi poważną przeszkodę w kontynuowaniu kształcenia,
  - 6) stopień niedostateczny – 1 oznacza, że uczeń nie spełnia wymagań edukacyjnych, co uniemożliwia mu kontynuację kształcenia.

7. Uczeń otrzymuje promocję do klasy wyższej, jeżeli z przedmiotów instrument główny i kształcenie słuchu otrzymał roczną ocenę klasyfikacyjną, co najmniej dostateczną, a z pozostałych obowiązkowych zajęć edukacyjnych otrzymał roczną ocenę klasyfikacyjną wyższą od stopnia niedostatecznego.
8. Promocję z wyróżnieniem do klasy programowo wyższej otrzymuje uczeń, który w wyniku klasyfikacji rocznej uzyskał ze wszystkich zajęć edukacyjnych średnią ocen, co najmniej 4,75, i z przedmiotu głównego ocenę, co najmniej bardzo dobrą.
9. Promocji z wyróżnieniem nie otrzymują uczniowie klas I-III.
10. Uczeń, który nie spełnił warunków określonych w ust. 7 podlega skreśleniu z listy uczniów, chyba, że rada pedagogiczna wyrazi zgodę na powtarzanie klasy – na wniosek rodziców.
11. W ciągu całego cyklu kształcenia uczeń może powtarzać klasę tylko jeden raz, przy czym nie ma możliwości powtarzania klasy programowo najwyższej.
12. Uczeń kończy szkołę, jeżeli z przedmiotów instrument główny i kształcenie słuchu otrzymał roczną ocenę klasyfikacyjną, co najmniej dostateczną, a z pozostałych obowiązkowych zajęć edukacyjnych otrzymał roczną ocenę klasyfikacyjną wyższą od stopnia niedostatecznego.
13. Uczeń kończy szkołę z wyróżnieniem, jeżeli w wyniku klasyfikacji końcowej uzyskał z zajęć edukacyjnych średnią ocen, co najmniej 4,75 i co najmniej bardzo dobrą ocenę z przedmiotu głównego.
Dodatkowo:
  - 1) uczeń klasy programowo najwyższej, kończący w danym roku szkołę z wyróżnieniem i najwyższą średnią, jeśli dodatkowo spełnia wymagania określone w pkt 3, otrzymuje statuetkę,
  - 2) w uzasadnionych przypadkach, za zgodą rady pedagogicznej, statuetkę może otrzymać uczeń klasy programowo niższej, kończący w danym roku edukację w szkole,
  - 3) warunkiem uzyskania statuetki jest aktywny udział w życiu artystycznym szkoły, reprezentowanie szkoły na konkursach i festiwalach pozaszkolnych oraz wzorowe zachowanie.
14. Uczeń, który nie spełnił warunków określonych w ust. 12 podlega skreśleniu z listy uczniów.
15. Szczególne osiągnięcia ucznia z poszczególnych zajęć edukacyjnych mogą być wyrażone poprzez adnotację o uzyskaniu wyróżnienia z danych zajęć edukacyjnych, uwidocznioną na świadectwie, lub ocenę 6 (celujący). Ostateczną decyzję w tej sprawie podejmuje nauczyciel prowadzący. Warunkiem uzyskania oceny 6 (celujący) jest:
  - 1) zajęcie I, II lub III miejsca na konkursie, festiwalu, przeglądzie, itp. o zasięgu regionalnym lub ogólnopolskim,
  - 2) otrzymanie wyróżnienia lub zajęcie I, II lub III miejsca w imprezie o zasięgu międzynarodowym.

§ 8

Klasyfikowanie i promowanie – instrument główny

1. Ustalanie śródrocznej oceny klasyfikacyjnej z instrumentu głównego:
  - 1) ocenę wystawia nauczyciel – dla uczniów klasy I,
  - 2) ocenę wystawia nauczyciel, po wysłuchaniu ucznia na przesłuchaniu śródrocznym – dla uczniów klas II-VI.
2. Ustalanie rocznej oceny klasyfikacyjnej z instrumentu głównego:
  - 1) roczną ocenę klasyfikacyjną dla uczniów klasy I ustala nauczyciel,
  - 2) roczna ocena klasyfikacyjna dla uczniów klas II-V ustalana jest przez komisję egzaminacyjną w trybie egzaminu promocyjnego,
  - 3) roczna ocena klasyfikacyjna dla uczniów klasy VI ustalana jest przez komisję egzaminacyjną w trybie egzaminu końcowego.
3. Szczególne rozwiązania dotyczące organizacji egzaminów klasyfikacyjnych (końcowych) w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty (nauka zdalna lub hybrydowa) określa obowiązujące rozporządzenie w tej sprawie oraz zgodny z nim odrębny regulamin, wprowadzony zarządzeniem dyrektora szkoły.

4. Do przeprowadzenia egzaminu promocyjnego (końcowego) dyrektor powołuje minimum trzyosobową komisję, w której skład wchodzi:
  - 1) dyrektor, wicedyrektor lub kierownik sekcji – jako przewodniczący komisji,
  - 2) nauczyciel uczący ucznia danego przedmiotu,
  - 3) nauczyciel (nauczyciele) tego samego lub pokrewnego przedmiotu.
5. Zagadnienia podlegające ocenie nauczyciela – podczas przeprowadzania przesłuchań półrocznych, oraz komisji – podczas egzaminów z instrumentu głównego:
  - 1) Jakość wykonania artystycznego (muzykalność i walory artystyczne interpretacji utworu), w tym przede wszystkim:
    - a) prawidłowość aparatu gry,
    - b) zgodność z tekstem nutowym,
    - c) sprawność techniczna,
    - d) kultura dźwięku,
    - e) dyscyplina rytmiczna,
    - f) intonacja,
    - g) stopień trudności wykonywanego programu,
  - 2) Wysiłek wkładany przez ucznia w wywiązywanie się z obowiązków w ciągu semestru/roku szkolnego.
6. Na podstawie przeprowadzonego egzaminu promocyjnego lub końcowego komisja ustala ocenę ucznia. W przypadku różnicy zdań, ocenę stanowi średnia arytmetyczna punktów wystawionych przez członków komisji.
7. Ocena wystawiona przez komisję egzaminacyjną w trybie egzaminu promocyjnego lub końcowego nie może być zmieniona (nie podlega poprawie).
8. Z przeprowadzonego egzaminu promocyjnego lub końcowego sporządza się protokół zawierający w szczególności:
  - 1) nazwę zajęć edukacyjnych, z których był przeprowadzany egzamin,
  - 2) imiona i nazwiska osób wchodzących w skład komisji,
  - 3) termin egzaminu,
  - 4) imię i nazwisko ucznia,
  - 5) program artystyczny wykonany podczas egzaminu,
  - 6) ustaloną odpowiednio ocenę promocyjną wraz z liczbą punktów uzyskanych przez ucznia z egzaminu.
9. Protokół podpisują osoby wchodzące w skład komisji. Protokół stanowi załącznik do arkusza ocen ucznia.
10. Terminy egzaminów ustala dyrektor szkoły.
11. Uczeń, który z przyczyn usprawiedliwionych nie przystąpił do przesłuchania półrocznego, egzaminu promocyjnego lub końcowego z instrumentu głównego w wyznaczonym terminie, może przystąpić do niego do końca roku szkolnego – w dodatkowym terminie wyznaczonym przez dyrektora szkoły,
12. W przypadkach losowych lub zdrowotnych rada pedagogiczna może zwolnić ucznia z przesłuchania półrocznego, egzaminu promocyjnego lub końcowego. W tym przypadku ocenę ustala nauczyciel.

§ 9

Klasyfikowanie i promowanie – pozostałe zajęcia edukacyjne

1. Nauczyciele zajęć ogólnomuzycznych wystawiają oceny klasyfikacyjne śródroczne, roczne i końcowe na podstawie:
  - 1) ocen bieżących, uzyskanych przez ucznia w ciągu semestru,
  - 2) analizy wysiłku wkładanego przez ucznia w wywiązywanie się z obowiązków.
2. Podstawą do wystawienia oceny śródrocznej jest średnia arytmetyczna ocen uzyskanych w ciągu I semestru. Podstawą do wystawienia oceny rocznej i końcowej jest średnia arytmetyczna ocen uzyskanych w ciągu II semestru oraz oceny uzyskanej na koniec I semestru.

3. W uzasadnionych przypadkach nauczyciel może podnieść klasyfikacyjną ocenę śródroczną, roczną lub końcową.
4. Formy sprawdzania osiągnięć edukacyjnych z kształcenia słuchu, rytmiki i audycji muzycznych.
  - 1) Do sprawdzania wiedzy, umiejętności i postępów edukacyjnych ucznia stosuje się takie narzędzia jak: sprawdziany, kartkówki, ćwiczenia, prace domowe, testy, odpowiedzi ustne, zadania praktyczne oraz inne, zależne od specyfiki danych zajęć.
  - 2) Sprawdziany pisemne i ich zakres nauczyciel zapowiada przynajmniej z tygodniowym wyprzedzeniem. Zapowiedziany sprawdzian trwa całą lekcję.
  - 3) Sprawdziany zapowiadane są obowiązkowe. Uczeń nieobecny na sprawdzianie jest zobowiązany napisać go jak najszybciej po zakończeniu nieobecności, w terminie uzgodnionym z nauczycielem.
  - 4) Kartkówki i krótkie testy trwają 10-15 min., obejmują materiał ostatnich lekcji. Nie są zapowiadane.
  - 5) Ocenione prace pisemne przechowywane są przez nauczyciela przedmiotów ogólnomuzycznych do końca roku szkolnego.
5. Zasady poprawiania ocen z kształcenia słuchu, rytmiki i audycji muzycznych.
  - 1) Uczeń ma prawo do jednokrotnego poprawienia uzyskanej oceny bieżącej. Zdanie poprzednie dotyczy wyłącznie oceny dopuszczającej i niedostatecznej, uzyskanej z zapowiedzianego sprawdzianu. Forma i termin poprawy winny być uzgodnione z nauczycielem. W przypadku nieuzasadnionej nieobecności na poprawie uczeń traci możliwość kolejnego przystąpienia do niej.
  - 2) Wszystkie uzyskane oceny (zarówno uzyskana z zapowiedzianego sprawdzianu ocena dopuszczająca lub niedostateczna, jak i ocena uzyskana na poprawie) są wpisywane do dziennika elektronicznego.
  - 3) Uczeń ma prawo do jednokrotnego poprawienia przewidywanej rocznej oceny klasyfikacyjnej. Skierowaną do nauczyciela, pisemną prośbę o umożliwienie poprawienia przewidywanej oceny, może wnieść rodzic ucznia w ciągu dwóch dni od daty otrzymania przez ucznia rocznej oceny proponowanej. Poprawa obejmuje materiał nauczania z całego roku szkolnego, przerobiony na zajęciach z danego przedmiotu. Formę poprawy oraz termin realizacji ustala nauczyciel – termin ten upływa jednak nie później, niż tydzień przed roczną radą klasyfikacyjną. W przypadku braku realizacji określonych wcześniej zasad, przewidywana roczna ocena klasyfikacyjna staje się ostateczną oceną roczną, podlegającą przepisom klasyfikacyjnym.
6. Nauczyciele prowadzący zajęcia z instrumentu dodatkowego oceniają w szczególności:
  - 1) systematyczność i zaangażowanie ucznia: przygotowywanie się do zajęć, opanowanie zadanego materiału,
  - 2) stosunek do zajęć,
  - 3) uczestniczenie w zaplanowanych występach i przesłuchaniach,
  - 4) frekwencję na zajęciach.
7. Nauczyciele prowadzący zajęcia zespołowe (chór, orkiestra, inne zespoły) oceniają w szczególności:
  - 1) zaangażowanie ucznia w pracę zespołu,
  - 2) systematyczną pracę ucznia: przygotowywanie się do zajęć, opanowanie zadanego materiału,
  - 3) stosunek do zajęć,
  - 4) uczestniczenie w zaplanowanych występach i wyjazdach zespołu,
  - 5) frekwencję na zajęciach.
8. Ustalona przez nauczyciela negatywna roczna ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych – z wyjątkiem instrumentu głównego, może być zmieniona tylko w wyniku egzaminu poprawkowego.

§ 10 Egzamin klasyfikacyjny

1. Uczeń może nie być klasyfikowany z jednego, kilku albo wszystkich zajęć edukacyjnych, jeżeli brak jest podstaw do ustalenia oceny klasyfikacyjnej z powodu nieobecności ucznia przekraczającej połowę czasu przeznaczanego na dane zajęcia edukacyjne w okresie, za który przeprowadzana jest klasyfikacja.
2. W przypadku nieklasyfikowania ucznia z zajęć edukacyjnych, w dokumentacji przebiegu nauczania zamiast oceny klasyfikacyjnej wpisuje się „nieklasyfikowany”.
3. Uczeń nieklasyfikowany, w przypadku, gdy jego nieobecność na zajęciach edukacyjnych była usprawiedliwiona, może zdawać egzamin klasyfikacyjny.
4. Uczeń nieklasyfikowany z powodu nieobecności nieusprawiedliwionych na zajęciach edukacyjnych, na prośbę rodziców może zdawać egzamin klasyfikacyjny, o ile rada pedagogiczna wyrazi na to zgodę.
5. Egzamin klasyfikacyjny przeprowadza komisja egzaminacyjna w składzie określonym w § 41 ust. 4.
6. Dyrektor szkoły uzgadnia z uczniem i jego rodzicami termin egzaminu klasyfikacyjnego oraz określa formę egzaminu. Jeżeli z przyczyn losowych uczeń nie przystąpił do egzaminu w wyznaczonym terminie, to może do niego przystąpić w dodatkowym terminie, wyznaczonym przez dyrektora szkoły.
7. Z przeprowadzonego egzaminu klasyfikacyjnego sporządza się protokół zawierający w szczególności:
  - 1) nazwę zajęć edukacyjnych, z których był przeprowadzony egzamin,
  - 2) imiona i nazwiska osób wchodzących w skład komisji,
  - 3) termin egzaminu,
  - 4) imię i nazwisko ucznia,
  - 5) zadania egzaminacyjne lub program artystyczny wykonany podczas egzaminu,
  - 6) ustaloną ocenę klasyfikacyjną; w przypadku egzaminu klasyfikacyjnego z instrumentu w protokole umieszcza się również liczbę punktów uzyskanych przez ucznia z egzaminu.
8. Protokół podpisują osoby wchodzące w skład komisji. Protokół stanowi załącznik do arkusza ocen ucznia.

§ 11

Egzamin poprawkowy

1. Egzamin poprawkowy może zdawać uczeń, który w wyniku klasyfikacji rocznej otrzymał nie więcej niż dwie oceny negatywne z obowiązkowych zajęć edukacyjnych.
2. Egzaminu poprawkowego nie przeprowadza się w przypadku uzyskania przez ucznia negatywnej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych, z których ocena jest ustalana w trybie egzaminacyjnym.
3. Termin egzaminu poprawkowego wyznacza dyrektor szkoły w ostatnim tygodniu wakacji. O terminie egzaminu poprawkowego rodzice są powiadamiani na piśmie listem poleconym za potwierdzeniem odbioru, wysyłanym po posiedzeniu rady pedagogicznej zatwierdzającej roczną klasyfikację.
4. Do przeprowadzenia egzaminu poprawkowego dyrektor szkoły powołuje minimum trzyosobową komisję w składzie określonym w § 41 ust. 4.
5. Nauczyciel uczący ucznia danego przedmiotu może być zwolniony z udziału w pracy komisji egzaminacyjnej, o której mowa powyżej – na własną prośbę lub w innych, szczególnie uzasadnionych przypadkach. W takim przypadku dyrektor szkoły powołuje w skład komisji innego nauczyciela tego samego lub pokrewnego przedmiotu.
6. Egzamin poprawkowy zawiera treści zgodne z obowiązującym programem nauczania i wymaganiami edukacyjnymi dla danej klasy, a jego formę ustala dyrektor szkoły.
7. Z przeprowadzonego egzaminu poprawkowego sporządza się protokół zawierający w szczególności:
  - 1) nazwę zajęć edukacyjnych, z których był przeprowadzony egzamin,
  - 2) imiona i nazwiska osób wchodzących w skład komisji,

- 3) termin egzaminu,
  - 4) imię i nazwisko ucznia,
  - 5) zadania egzaminacyjne lub program artystyczny wykonany podczas egzaminu,
  - 6) ustaloną w wyniku egzaminu poprawkowego ocenę.
8. Do protokołu załącza się pisemne prace ucznia i/lub zwięzłą informację o ustnych odpowiedziach ucznia. Protokół podpisują osoby wchodzące w skład komisji. Protokół stanowi załącznik do arkusza ocen ucznia.
  9. Uczeń, który z przyczyn usprawiedliwionych nie mógł przystąpić do egzaminu poprawkowego w wyznaczonym terminie, może przystąpić do niego w dodatkowym terminie wyznaczonym przez dyrektora szkoły (nie później niż do końca września).

§ 12

Poprawianie oceny klasyfikacyjnej ustalonej niezgodnie z przepisami prawa dotyczącymi trybu ustalania tej oceny

1. Rodzice ucznia mogą zgłosić zastrzeżenia do dyrektora szkoły, jeżeli uznają, że roczna ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych została ustalona niezgodnie z przepisami prawa dotyczącymi trybu ustalenia tej oceny. Zastrzeżenia mogą być zgłoszone od dnia ustalenia oceny, nie później jednak niż w terminie 2 dni roboczych od dnia zakończenia rocznych zajęć dydaktyczno-wychowawczych.
2. W przypadku stwierdzenia, że roczna ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych została ustalona niezgodnie z przepisami prawa dotyczącymi trybu ustalenia tej oceny, dyrektor szkoły powołuje komisję, która przeprowadza sprawdzian wiadomości i umiejętności ucznia, odpowiednio w formie praktycznej albo w formie pisemnej i ustnej oraz ustala roczną ocenę klasyfikacyjną.
3. Termin sprawdzianu, o którym mowa w ust. 2 uzgadnia się z rodzicami ucznia. Sprawdzian nie może odbyć się później niż 5 dni od dnia złożenia zastrzeżeń.
4. Skład komisji określony jest w § 41 ust. 4.
5. Nauczyciel, o którym mowa w § 41 ust. 4, pkt. 2 może być zwolniony z udziału w pracy komisji na własną prośbę lub w innych, szczególnie uzasadnionych przypadkach. W takim przypadku dyrektor szkoły powołuje innego nauczyciela prowadzącego takie same zajęcia edukacyjne, z tym, że powołanie nauczyciela zatrudnionego w innej szkole następuje w porozumieniu z dyrektorem tej szkoły.
6. Ustalona przez komisję ocena klasyfikacyjna nie może być niższa od oceny ustalonej wcześniej i jest oceną ostateczną.
7. Ze sprawdzianu wiadomości i umiejętności ucznia sporządza się protokół zawierający w szczególności:
  - 1) nazwę zajęć edukacyjnych, z których był przeprowadzony sprawdzian,
  - 2) skład komisji
  - 3) termin sprawdzianu,
  - 4) imię i nazwisko ucznia
  - 5) zadania (pytania) sprawdzające lub program,
  - 6) wynik sprawdzianu oraz ustaloną ocenę (wyrażoną w punktach, jeśli sprawdzian dotyczył instrumentu głównego).
8. Protokół stanowi załącznik do arkusza ocen ucznia. Protokół podpisują osoby wchodzące w skład komisji.
9. Do protokołu, o którym mowa w § 45 ust. 7 i 8 dołącza się pisemne prace ucznia, (jeśli sprawdzian przeprowadzony był w całości lub części w formie pisemnej) i zwięzłą informację o ustnych odpowiedziach lub grze ucznia.
10. Uczeń, który z przyczyn usprawiedliwionych nie przystąpił do sprawdzianu, o którym mowa w ust. 2, może przystąpić do niego w dodatkowym terminie, wyznaczonym przez dyrektora szkoły w uzgodnieniu z uczniem i jego rodzicami.

§ 13

Indywidualny program nauki, indywidualny tok nauki

1. Uczeń może realizować indywidualny program lub tok nauki na każdym etapie edukacyjnym.
2. Z wnioskiem o udzielenie zezwolenia na indywidualny program lub tok nauki mogą wystąpić:
  - 1) uczeń, z tym, że uczeń niepełnoletni za zgodą rodziców,
  - 2) rodzice niepełnoletniego ucznia,
  - 3) nauczyciel prowadzący artystyczne zajęcia edukacyjne, których dotyczy wniosek – za zgodą rodziców.
3. Wniosek składa się do dyrektora szkoły, za pośrednictwem nauczyciela przedmiotu głównego.
4. Do wniosku, o którym mowa w ust. 3 nauczyciel instrumentu głównego dołącza opinię o predyspozycjach, możliwościach i oczekiwaniach ucznia wraz z informacją o jego dotychczasowych osiągnięciach.
5. W przypadku, gdy nauczycielem prowadzącym edukacyjne zajęcia artystyczne, których dotyczy wniosek o udzielenie zezwolenia na indywidualny program lub tok nauki, nie jest nauczyciel przedmiotu głównego, opinię, o której mowa powyżej, potwierdza nauczyciel przedmiotu głównego ucznia, którego dotyczy wniosek.
6. Dyrektor szkoły po otrzymaniu wniosku zasięga opinii rady pedagogicznej.
7. Zezwolenia na indywidualny program lub tok nauki udziela dyrektor szkoły w przypadku pozytywnej opinii rady pedagogicznej.
8. Zezwolenie na indywidualny program lub tok nauki udzielane jest na czas określony.
9. Zezwolenie na indywidualny program lub tok nauki może być udzielone po upływie, co najmniej jednego roku nauki, a w uzasadnionych przypadkach – po śródrocznej klasyfikacji ucznia.
10. Jeżeli uczeń o wybitnych uzdolnieniach jednokierunkowych nie może sprostać wymaganiom z artystycznych przedmiotów edukacyjnych nieobjętych indywidualnym programem lub tokiem nauki, nauczyciel prowadzący zajęcia może – na wniosek nauczyciela przedmiotu głównego lub innego nauczyciela uczącego ucznia – dostosować wymagania edukacyjne z tych zajęć do indywidualnych potrzeb i możliwości ucznia, z zachowaniem wymagań edukacyjnych wynikających z podstawy programowej.

§ 14

1. Indywidualny program nauki zakłada kształcenie się ucznia w zakresie jednego, kilku lub wszystkich obowiązujących zajęć edukacyjnych, przewidzianych w szkolnym planie nauczania dla danej klasy, według programu dostosowanego do jego uzdolnień, zainteresowań i możliwości edukacyjnych.
2. Nauczyciel prowadzący zajęcia edukacyjne, których dotyczy wniosek o udzielenie zezwolenia na indywidualny program nauki, opracowuje indywidualny program nauki lub akceptuje indywidualny program nauki opracowany poza szkołą, który uczeń ma realizować pod jego kierunkiem. Program ten nie może obniżyć wymagań edukacyjnych wynikających ze szkolnego zestawu programów dla danej klasy.
3. W pracy nad indywidualnym programem nauki może uczestniczyć nauczyciel prowadzący artystyczne zajęcia edukacyjne w szkole wyższego stopnia, nauczyciel doradca metodyczny oraz zainteresowany uczeń.
4. Indywidualny program nauki realizowany jest na zajęciach w szkole.

§ 15

1. Uczeń objęty indywidualnym tokiem nauki może realizować w ciągu jednego roku szkolnego program nauczania z zakresu dwóch lub więcej klas i może być klasyfikowany i promowany w czasie całego roku szkolnego.

2. Indywidualny tok nauki może być realizowany według programu nauczania objętego szkolnym zestawem programów nauczania lub indywidualnego programu nauki, o którym mowa w § 47.
3. Uczeń realizujący indywidualny tok nauki może uczęszczać na wybrane zajęcia edukacyjne do danej klasy lub do klasy programowo wyższej w PSM I st. nr 3 lub w innej szkole, jak również w szkole wyższego stopnia, może też realizować program w całości lub w części we własnym zakresie.
4. W przypadku zezwolenia na indywidualny tok nauki, umożliwiający realizację w ciągu jednego roku szkolnego programu nauczania z zakresu więcej niż dwóch klas, wymaga się także pozytywnej opinii organu sprawującego nadzór pedagogiczny nad szkołą.
5. Uczeń realizujący indywidualny tok nauki klasyfikowany jest ze wszystkich przedmiotów objętych indywidualnym tokiem nauki na podstawie egzaminu klasyfikacyjnego. Egzamin taki może odbyć się w każdym momencie danego roku szkolnego, na pisemny wniosek rodzica.

§ 16

Rozłożenie roku

1. W uzasadnionych przypadkach uczeń może – na wniosek rodziców i za zgodą rady pedagogicznej – realizować obowiązkowe zajęcia edukacyjne określone w planie nauczania danej klasy w ciągu 2 kolejnych lat, w łącznym wymiarze godzin nieprzekraczającym wymiaru godzin przewidzianego dla danej klasy.
2. Uczeń, o którym mowa w ust. 1, nie jest klasyfikowany w pierwszym roku realizacji obowiązkowych zajęć edukacyjnych określonych w planie nauczania danej klasy.